

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II.

Nr 25418 / II. Inf. II. F.
Telef.: Szt. Gen. 178.

Nastroje w ukr. / :galic: /
kolonji w Wiedniu.

8830J2
Warszawa, dn. 25. IX. 1922 r.

TAJNE B. Pilne

Do

Adjutantury Generalnej.

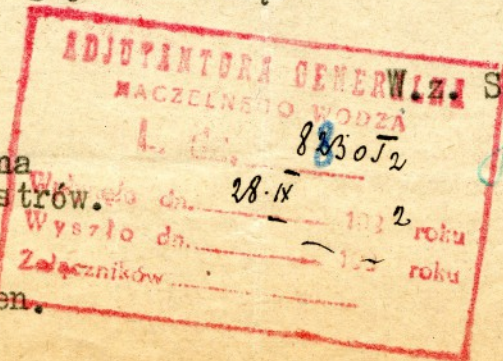
Przedkładam informacje własnego agenta w Wiedniu o nastrojach i przygotowaniach "Rządu Zachod. Ukr." w związku z obecnymi wypadkami politycznymi we Wschodniej Małopolsce. Zaznaczam, iż agent dokładnie orientuje się w kwestji galicyjskiej i w zupełności zasługuje na wiarę.

2 załączniki.

O t r z y m u j a:

1. Adjutantura Generalna
2. Prezydjum Rady Ministrów.
- 3 M.S.Z.
4. M.S. Wewn.
5. W.W. Oddz. II. Szt. Gen.

Z. G. S. G. Nr. 2743. 5000. 3. IX. 21.

Szefa Sztabu Generalnego

R y b a k

generał brygady.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Kopie
Wiedeń, 14.IX. 1922r.

R a p o r t N r a l .

Odnosnie do nastrojów "Zunru" w Wiedniu komunikuję:
"Zunr" zdecydowany jest pod żadnym warunkiem i w żadnej formie nie dopuścić do wyborów sejmowych we Wschodniej Małopolsce. W tym wypadku istnieje w tych kołach wyjątkowa jednomyślność. Istnieje niezachwiane postanowienie drogą gwałtów, różnego rodzaju terroru w kraju sterować masy, tem samem i rząd warszawski. Czynione są ogromne wysiłki celem zachwiania Warszawy w postanowieniach wyborczych odnośnie do Wschodniej Małopolski.

Akcja Dr. Kostja Lewickiego w Genewie ma charakter czystej dywersji politycznej; główna akcja rozegra się już w najbliższych dniach w kraju!

Odnosnie do stanowiska zajętego przez Żydów Wsch.Małop.
"Zunr" zajął postawę bojową, grożąc Żydom tanczem represyjami ze strony ukraińskiej ludności!!!

Jak niewątpliwie wiadomo, Dr. osyp Naza ruk wyjechał do Ameryki. Podróż ta stoi w związku z przejściowym smutnym stanem finansowym "Zunru". Przejściowym o tyle, że w październiku sygnalizowane jest tu w Wiedniu przybycie finansowego pełnomocnika "Zunru" z Ameryki z subskrybowaną sumą pożyczkową za maj, czerwiec, lipiec i sierpień. Akcja z mojej strony podjęta w celu dezorientowania dezorientacyjnym rozwija się w następujący sposób:

a/ Przedewszystkiem różnymi sposobami określonymi drogami" podałam ukra. w Wiedniu do wiadomości, że we wszystkich trzech Wojew. Wsch. Małop. znajduje się gotowa lista ukraińskich kandydatów do Sejmu obejmująca 40 nazwisk mniej lub więcej znanych osobistości, które

zaśklarowały, że odezwa Narodnego Komitetu w sprawie bojkotu ich nie obowiązuje.

b/ Endecy wystawiają na wspólnych listach moskalofilów!

c/ Puścikiem przed Dr. Singalewiczem wersję, że ze źródeł autentycznych dowiedzieli się, iż w październiku przyjeżdża do Wiednia poważny polityk polski /:daniem do zrozumienia, że to Dr. Bobrzyński:/, który w przededniu wyborów spróbuje porozumieć się z Ukraińcami.

Najbliższe dni przyniosą mi konkretne dane, czy w razie zaniechania przez Rząd Polski myśli wyborów we Wschodniej Małopolsce "Zunr" znalazłby jakąkolwiek platformę do dyskusji w sprawie Galicji Wsch. bezpośrednio z Rządem Polskim.

Ja osobiście na podstawie obecnego "bojowego" nastroju wśród "Zunru" wątpię czy w obecnych warunkach znalazłaby się jakąkolwiek platforma, Nie chcę jednak sprawy zgóry przesądzać.

Z pewną częścią prasy lwowskiej, a pośrednio krakowskiej rozpocząłem zapowiadzaną swego czasu W.P. w Kołomyji kampanję w sprawie ukraińskiej.

*na wydanie
Krzysztof*

Podpis.

copy

Wiedeń, dn. 16.IX.1922r.

R a p o r t Nr.2.

Donoszę, że w związku z postęпами akcji wyborczej w Małopolsce Wschodniej, tu coraz bardziej w "Zunrze" uwydatnia się nastrój bojowy.

To ostatnie uwydatnia się w dyskusjach pomiędzy członkami "Zunru" jakoteż w różnego rodzaju enuncjacjach, głównie ze strony Dr. Romana Perfeckiego i Dr. Maticzuka. Podług ostatniego raportu, nadesłanego "Zunrowi" przez delegację wschodnio-galicyjską z Genewy, delegacja ta spodziewa się podniesienia kwestji Galicji Wschodniej przed forum Ligi Narodów. Posiadam kilka punktów oparcia dla stwierdzenia, że masowe ~~te~~ akta sabotażowe, których ostatnio Małopolska Wschodnia jest terenem, są wynikiem kooperacji działań Z.U.N.R. i ukraińskich grup komunistycznych.

Stwierdziłem, że sam "Zunr" ani oficjalnie, ani nieoficjalnie nie posiada żadnego wpływu na grupy t.z. "młodych" /:tak zwą się teroryści ukraińscy:/.

Są to grupy oderwane zupełnie do centrów polityki, działające przeważnie na własną rękę. Posiadając swą bazę częściowo w Użgorodzie ~~stali~~ ^{cz} tak pod wpływem komunistów, ~~jak~~ ^{czy} dzisiaj "Zunr" przez swoje organa stara się przysposobić ich dla siebie.

Na podstawie nastrojów tu nurtujących nietrudno przypuścić, że polityka biernego pporu, stosowana do ostatka w Galicji Wsch. wkrótce przejdzie do czynnego wystąpienia. Jest to wielkie słowo i twierdzę to na podstawie najsumienniejszych badań i obserwacji.

Nie wiem, czy brak środków materialnych / bo z kredytem moralnym stoja niestety w Galicji b. dobrze / ^{czy} przez Rząd Polski postanowione wybory we Wschodniej Małopolsce, - wpłynęły na czynniki "Zunru" aby jaknajspieszniej rozegrać walkę kampanję.

Moge dodać, że Genewa pomimo pierwszorzędного ~~znaczenia~~ interesu, jaki budzi obecnie wśród Ukraińców w Wiedniu, mniej wpływa na nich niż toczące się obecnie wypadki we Wschodniej Małopolsce.

Mam wrażenie, że codziennie otrzymują komunikaty o różnych podpaleniach, przecinaniach drutów i t.p. Uważają jeszcze za przedwczesne nawoływanie w prasie do kroku decydującego t.j. powstania.

Nie ulega tu żadnej wątpliwości, że w najbliższych tygodniach Ukraińcy sprowokują ruchawkę na większą skalę. Albowiem poza Genuą, jak mówił Dr. Perfecki "jest to jedyny argument, który potrafi przemówić do sumienia Europy".

2. 4. 1918 r. - wpr.
Km. J. H. B. 1918